

1972 OKT 13

Népszava

NÉPSZAVA

A korszerű, meghittebb városnegyedért Urbanisztikai tanácskozás az első lakótelepen

„Egy új városrész erényei és hibái” címmel újszerű ankétot rendezett csütörtökön a Magyar Urbanisztikai Társaság és a IX. kerületi Tanács. Az esemény színhelye és témája az Üllői úti (József Attila) lakótelep volt, amely az ország első ilyen jelleggel felépült városrésze. Az 1950-es évek közepén kezdtek lerakni a telep alapjait. Azóta itt 7200 lakás épült, s mintegy 25 000 embernek nyújt otthont.

A Dész Huber Művelődési Otthonban lezajlott ankét a lakótelep jellegét, otthonosságát vette kritikai elemzés alá. A József Attila lakótelep nem teljesen egységes tervek alapján létesült. Több ütemben készült, a telep-részeknek menetközben is fejlesztették, módosították a terveit, és különböző nagyságú, színvonalú

lakásokat építettek. Ennek előnyeit, hátrányait elemezte Mester Árpád Ybl-díjas építész, a lakótelep tervezője, Szöke Károly, a beépítési tervek már nyugdíjas építészkidolgozója, Heincz Mihály, a fővárosi tanács városrendezési és építészeti főosztályának vezetője.

A szakemberek rámutattak arra, hogy e lakótelepünk magán viseli a keletkezési idejének nemzetközi gyakorlatát, és az ilyen vonatkozású saját tapasztalataink hiányait, éppúgy, mint előző gazdasági viszonyainkat, s a mainál is feszítőbb korábbi lakáshiányt. Mindezek kölcsönhatásaként *késve épült fel több kereskedelmi és más szolgáltató intézmény, szociális, oktatási létesítmény is.*

De ma már a boltok, óvodák, iskolák, orvosi rendelők és más közinté-

zmények kisvárosi mennyiségben jól működnek. Napjainkban már az is tény: némelyiknek az elhelyezése vagy a méretei nem teljesen kielégítőek. A szükségletek, igények részben másként alakultak, mint amennyire az előre felmérhető volt. Némileg hasonló a helyzet a lakótelep és az egész város közlekedési kapcsolatában. Ebben gyökeres fordulatot jelent majd a metró északi—déli vonalának megépítése.

Konrád György város-szociológus, tudományos kutató, egyes építészeti, szakmai szempontokkal vitázva, mélyebb emberi, társadalmi oldalról közelítette meg a problémákat. Hibaként értékelte, hogy országszerte ennek a lakótelepnek az ikerestvérei láthatók. Tehát nem vontuk le idejében a kri-

itikai tanulságokat. Lakótelepeink építésében mindmáig túlságosan monopolizált irányzat, szemlélet érvényesül. Holott a lakótelepek nagyjából általános európai sémájával szemben már korábban elkezdődött a nemzetközi kritikai átértékelés, amire mi csak most kezdünk felfigyelni.

A tudományos felmérések nálunk is bebizonyították: e lakótelepek elrendezése és szolgáltatási viszonyai — az új lakáshoz jutás öröme ellenére — *nem nyújtják lakóik számára sem a hagyományos város jobb változatát, bensőségességét, sem a kertváros másfajta örömet és meghittségeit.* E városrészek nagy ellentmondása ez. Ezek feloldásával kell megteremteni a lakótelepi építkezés korszerűbb, városiasabb és meghittebb modelljeit.